

TEBLİĞ

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

**T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİNCE
TARIMSAL ÜRETİME DAİR DÜŞÜK FAİZLİ YATIRIM VE İŞLETME KREDİSİ
KULLANDIRILMASINA İLİŞKİN UYGULAMA ESASLARI TEBLİĞİ
(TEBLİĞ NO: 2017/15)
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, 27/12/2016 tarihli ve 2016/9665 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretim Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar kapsamında, tarımsal üreticilerin finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla gerçek ve/veya tüzel kişi üreticilere, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamında olup Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının görev alanı içerisinde yer alan tarımsal amaçlı kooperatiflere ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne (diğer kamu kurum ve kuruluşları hariç), T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullanılması ile ilgili usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 27/12/2016 tarihli ve 2016/9665 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretim Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Arazi: Toprak, topografya ve iklimsel özellikleri tarımsal üretim için uygun olup, halihazırda tarımsal üretim yapılan veya yapılmaya uygun olan veya imar, ihya, ıslah edilerek tarımsal üretim yapılmaya uygun hale dönüştürülebilen arazileri,
- b) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- c) Banka: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünü,
- ç) Bir nolu damızlık ünitesi: Araştırma kuruluşları veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından ıslahçı materyalinden özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan, virüsten ari ön temel sınıfta üretim materyali elde edilen bitkileri,
- d) Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS): Bakanlık tarafından oluşturulan çiftçilerin kayıt altına alındığı tarımsal veri tabanını,
- e) Çok yıllık yem bitkisi: Yem bitkilerinden yonca, korunga ile yapay çayır mera tesisi oluşturabilmek için yapılan karışımı,
- f) Damızlık: Irkına, tipine ve verimine özgü özellikleri gösteren vasıflı hayvanları,
- g) Damızlık belgesi: 5/12/2011 tarihli ve 28133 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hayvanlarda Soy Kütüğü ve Ön Soy Kütüğü Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında, ana ve babası bilinen ve kayıt sisteminde kayıtlı damızlık hayvanlara verilen belgeyi,
- ğ) Damızlık düve işletmesi: Damızlık sığır işletmelerine gebe düve tedariki amacıyla kurulmuş/kurulacak, kredi kapsamında doğum ve sağıma ilişkin sabit yatırımları içermeyen ve sadece damızlık düve yetiştiriciliği yapılan, Bakanlıkça tescil edilmiş işletmeleri,
- h) Damızlık işletmesi: Damızlık hayvanların yetiştirildiği, Bakanlıkça tescil edilmiş işletmeleri,
- ı) Damızlık kanatlı: Yumurta veya et üretiminde kullanılacak civcivlerin üretimi için geliştirilmiş sürüyü oluşturan kanatlıları,
- i) Damızlık kanatlı işletmesi: Damızlık ticari üretim veya damızlık araştırma amacı ile kurulmuş, Bakanlıktan damızlık izni veya faaliyet onay belgesi almış, üretime yönelik damızlık veya ticari civciv ve/veya kuluçkalık yumurta üreten işletmeleri,
- j) Fidan: Anaç, çöğür, yoz veya çelik üzerine aşılama veya doğrudan eşeysiz vejetatif yollarla çelik, daldırma, doku kültürü yöntemleri ile üretilen aşılı ve aşısız meyve, asma fidanlarını,
- k) Fide: Özel olarak hazırlanmış ortamlarda belli bir büyüklüğe kadar geliştirilmiş, canlı ve yapraklı tek yıllık sebze ve çilek bitkisini,
- l) Gübre yönetimi: Hayvansal gübrenin çevreye olan olumsuz etkilerinin azaltılması ve bitki besin maddesi olarak kullanılması amacıyla elde edilme, uygun depolama, işleme ve araziye uygulama koşullarının belirlenmesi ve uygulanması sürecini,

m) İki nolu damızlık ünitesi: Araştırma kuruluşları veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından bir nolu ünitelerden elde edilen veya yurt dışından ithal edilen ve ön temel kademede olduğu belgelendirilen üretim materyallerinden veya fidanlardan, özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan virüsten ari temel sınıfta üretim materyali elde edilen bitkileri,

n) İl/ilçe müdürlüğü: Bakanlık il ve ilçe müdürlüklerini,

o) İyi tarım uygulamaları (İTU): Tarımsal üretim sisteminin sosyal açıdan yaşanabilir, ekonomik açıdan karlı ve verimli, insan sağlığını koruyan, hayvan sağlık ve refahı ile çevreye önem veren bir hale getirmek için uygulanması gereken işlemleri,

ö) Karar: 14/12/2015 tarihli ve 2015/8299 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretim Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin Kararı,

p) Kontrol kuruluşu: Organik ürünün/organik girdinin, üretiminden tüketiciye ulaşıncaya kadar olan tüm aşamalarını kontrol üzere Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri,

r) Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu: Organik ürünün/organik girdinin/iyi tarım uygulamaları kriterlerine uygun olarak üretilen ürünün; üretiminden tüketiciye ulaşıncaya kadar olan tüm aşamalarını kontrol etmek ve sertifikalandırmak üzere Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri,

s) Kuluçkahane: Damızlık ve ticari amaçla, kuluçkalık yumurtalardan civciv çıkaran işletmeleri,

ş) Lisanslı depo: 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında tarım ürünlerinin sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticari amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,

t) Meyve ve asma fidanı sertifikası: Meyve ve asma fidanının anaç ve üzerine aşılanmış çeşidi belirten ve Bakanlık tarafından görevlendirilmiş sertifikasyon kuruluşlarınca düzenlenen belgeyi,

u) Modern basınçlı sulama: Bitkilerin normal gelişmeleri için gereksinim duydukları su miktarının doğal yağışlarla karşılanamayan kısmının bitki kök bölgesine kapalı borularla belirli bir basınçla ileten; yağmurlama, mikro yağmurlama (mini spring) ve damla sulama yöntemlerini,

ü) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

v) Organik Tarım Bilgi Sistemi (OTBİS): Yetkilendirilmiş kuruluş bilgileri ile organik tarım yapan müteşebbis, arazi, ürün, hayvansal üretim, su ürünleri üretimi, kontrol ve sertifika bilgilerinin bulunduğu Bakanlıkça oluşturulan veri tabanını,

y) Organik tarım faaliyetleri: Toprak, su, bitki, hayvan ve doğal kaynaklar kullanılarak organik ürün veya girdi üretilmesi ya da yetiştirilmesi, doğal alan ve kaynaklardan ürün toplanması, hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma, pazarlama, ithalat, ihracat ile ürün veya girdinin tüketiciye ulaşıncaya kadar olan diğer işlemlerini,

z) Ön temel blok: Araştırma kuruluşları veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından veya yurt dışından ithal edilen, ıslahçı materyalinden üretilen virüsten ari meristem fide ile özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan, virüsten ari ön temel sınıfta fide elde edilen parseli,

aa) Örtüaltı Kayıt Sistemi (ÖKS): Örtüaltı tarımsal faaliyet yapan gerçek ve tüzel kişilerin, özlük ve örtüaltı tarımsal faaliyetlerine ilişkin bilgilerinin merkezi bir veri tabanında kayıt altına alındığı veri tabanını,

bb) Örtüaltı üretimi: 25/6/2014 tarihli ve 29041 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Örtüaltı Kayıt Sistemi Yönetmeliği esaslarına göre örtü altında yapılan üretim şeklini,

cc) Sertifikalı blok: Temel bloklardan elde edilen veya yurt dışından ithal edilen, temel sertifikaya sahip olduğu belgelendirilen fideler ile Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan sertifikalı sınıfta fide elde etmek için yapılan parseli,

çç) Sertifikalı fidan: Sertifikalı üretim materyali ile üretilerek, kontrol sonucu sertifikalandırılan fidanı,

dd) Sertifikalı tohumluk: Tescil edilmiş ve üretim izniyle çeşitlerin tarla ve laboratuvar muayeneleri yapılarak, mevzuattaki standartlarına uygunluğu belirtilen ambalajlanmış, etiketlenmiş ve lüzumu halinde mühürlenmiş tohumlukları,

ee) Sertifikasyon kuruluşu: Tüm kontrolleri tamamlanmış organik ürünü/organik girdiyi kontrol kuruluşunun yaptığı kontrol ve bu kontrole ilişkin bilgi ve belgeler ile gerek duyulan hallerde yaptırılacak analizlere dayanarak sertifikalandırmak üzere Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri,

ff) Standart fidan: Etiketinde belirtilen ismi üreticisi tarafından garanti edilen, menşei sertifikası olmayan damızlıklardan üretilen, kontrol sonucu sertifikalandırılan fidanı,

gg) Stratejik bitkisel üretim: Ekonomik değeri yüksek ve arz açığı olan ürünlere yönelik yapılan üretimi,

ğğ) Su kaynağı: Sulama suyunun temin edileceği depolama yapıları, pınarlar, göller, akarsular ve sulama kanallarını,

hh) Su ürünleri kuluçkahane belgesi: Kuluçkahane yavru balık üretimi yapan yetiştiricilere Bakanlıkça verilen geçerli belgeyi,

ıı) Su ürünleri ruhsat tezkeresi: Su ürünleri avcılık faaliyetinde bulunacak balıkçı gemilerine, Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

ii) Su ürünleri yetiştiricilik belgesi: Su ürünleri üretim faaliyetinde bulunan yetiştiricilere Bakanlıkça verilen geçerli belgeyi,

jj) Süs bitkisi: Doku kültürü de dâhil olmak üzere farklı yöntemler kullanılarak estetik, fonksiyonel ve ekonomik amaçlarla üretilen/çoğaltılan/büyütülen bitkiyi,

kk) Süs bitkisi üreticisi: 15/5/2009 tarihli ve 27229 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliğinin 15 inci maddesine göre verilen süs bitkisi üretici belgesine sahip olan gerçek ve tüzel kişileri,

ll) Tarımsal amaçlı kooperatifler: Bakanlığın görev alanına giren 1163 sayılı Kanunla kurulan tarımsal amaçlı kooperatifleri,

mm) Temel blok: Araştırma kuruluşları veya Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşlar tarafından ön temel bloklardan elde edilen veya yurt dışından ithal edilen, ön temel kademede olduğu belgelendirilen fidelerle, özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan virüsten ari temel sınıfta fide elde etmek için yapılan parseli,

nn) TİGEM: Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünü,

oo) TKK: Tarım Kredi Kooperatiflerini,

öö) Tohumluk: Bitkilerin üretilmesinde kullanılan vejetatif (fide, fidan, aşı gözü, aşı kalemi, yumru, çelik ve soğan) ve generatif (tohum) çoğaltım materyalini,

pp) Tohumluk sertifikası: Tohumluğun sınıf ve kademesini belirten ve Bakanlık tarafından görevlendirilmiş sertifikasyon kuruluşlarınca düzenlenen belgeyi,

rr) Üç nolu damızlık ünitesi: İki nolu ünitelerden elde edilen veya yurt dışından ithal edilen ve temel kademeye sahip olduğu belgelendirilen üretim materyalleri veya fidanlarla, Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşlar tarafından izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan ve sertifikasyona tabi zararlı organizmalardan ari üretim materyali elde edilen meyve damızlık bitkilerini,

ss) Yaygın bitkisel üretim: Karar kapsamında bitkisel üretim konu başlığı altında belirtilmeyen, yağlı tohumlu bitkiler (stratejik bitkisel üretim başlığı altında yer alan yağlı tohumlu bitkiler hariç), hububat, baklagiller ve meyve-sebze gibi üretim konuları ile Kararda belirtilen bitkisel üretim konularında yer almakla birlikte bu Tebliğde belirtilen kapasitelere ve/veya kriterlere uymayan koşullarda üretim konularını,

şş) Yaygın hayvansal üretim: Hayvansal üretim konu başlığı altında Kararda belirtilmeyen hayvansal üretim konularında faaliyette bulunan üreticilerin veya Kararda belirtilen hayvansal üretim konularında yer almakla birlikte ilgili konu başlığı altında belirtilen kapasite, ırk, yaş şartı gibi teknik kriterleri taşımayan konuları,

tt) Yetkilendirilmiş kuruluş: Organik tarımda ve iyi tarım uygulamalarında, kontrol ve sertifikasyon kuruluşu, kontrol kuruluşu veya sertifikasyon kuruluşu olarak Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri,

uu) Yetkilendirilmiş tohumculuk kuruluşu: Tohumluk üretici belgesine sahip, ilgili alt birliklere üye ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişileri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kredilendirme Konuları ve Teknik Kriterler

Damızlık süt sığırtı yetiştiriciliği

MADDE 4 – (1) Karar kapsamında üreticilere faiz indirimli işletme ve yatırım kredisi kullanılabilmesi için; beş baş ve üzerinde manda veya damızlık süt sığırtı işletmesi kurmaları veya işletme kapasitesini beş baş ve üzerine çıkarmaları gerekir.

(2) Damızlık süt sığırtı yetiştiriciliği için kurulu veya kurulacak işletmelere kullanılacak olan yatırım kredileri, manda, jersey ve yurt içinde doğmuş holstein ırkı (siyah alaca/kırmızı alaca) damızlık belgeli süt sığırtı alımlarını, barınak yapımını ve tadilatını, süt sağım ünitesi, süt soğutma tankı, yem hazırlama ünitesi, balya makinesi, çayır biçme makinesi ve silaj makinesi, gübre yönetimi ile ilgili altyapı ve alet-ekipman alımı, kendi elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından (güneş ve biyokütle) üretmek için gerekli olan tesis ve alet-ekipman alımını, kurulu işletmelerin münferit alet, ekipman alımlarını ve diğer yatırım giderlerini kapsar. Tek yıllık yem bitkisi yetiştiriciliğine yönelik giderler, işletme kredisi kapsamında değerlendirilir. Süt sağım tesislerinde, zirai kredilendirme belgesi yerine işletme bazında düzenlenen deney raporu esas alınır.

(3) Kredi ile temin edilecek damızlık süt sığırtıları, 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sığırtı Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği kapsamında tanımlanarak Hayvancılık Bilgi Sistemine (HAYBİS) kaydedilmiş, damızlık belgesine sahip, ilk yavrusuna gebe veya en fazla ilk doğumunu yapmış ve azami otuz altı aylık yaşta olması gerekir. Kredi ile temin edilecek mandalar ise Sığırtı Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği kapsamında tanımlanarak Hayvancılık Bilgi Sistemine (HAYBİS) kaydedilmiş, ilk yavrusuna gebe veya en fazla ilk doğumunu yapmış ve azami kırk sekiz aylık yaşta olması gerekir. Yatırım kredilerinde; Damızlık Belgesi sadece süt sığırtı alımı için istenir ve aslı ile işlem yapılır. İşletme kredilerinde ve ekipman alımına yönelik yatırım kredilerinde işletmedeki hayvanların kulak küpe numaralarını da içerecek şekilde hayvanların kayıtlı olduğuna dair Bakanlık il/ilçe müdürlüklerinden onaylı yazı istenecektir.

Damızlık etçi ve kombine sığır yetiştiriciliği

MADDE 5 – (1) Karar kapsamında üreticilere faiz indirimli işletme ve yatırım kredisi kullanılabilmesi için; beş baş ve üzerinde damızlık etçi ve kombine sığır yetiştiriciliği işletmesi kurmaları veya işletme kapasitesini beş baş ve üzerine çıkarmaları gerekir.

(2) Damızlık etçi ve kombine sığır yetiştiriciliği için kurulu veya kurulacak işletmelere kullanılacak olan yatırım kredileri, etçi ırklar olan angus, hereford, şarole ve limuzin ırkı ile kombine ırklar olan montbeliard, Brown swiss ve simental damızlık belgeli hayvan alımlarını, barınak yapımını ve tadilatını, yem hazırlama ünitesi, balya makinesi, çayır biçme makinesi ve silaj makinesi, gübre yönetimi ile ilgili altyapı ve alet-ekipman alımını, kendi elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından (damızlık etçi sığır işletmelerinde sadece güneş, kombine sığır işletmelerinde ise güneş ve biyokütle) üretmek için gerekli olan tesis ve alet ekipman alımını, kurulu işletmelerin münferit alet, ekipman alımlarını ve diğer yatırım giderlerini kapsar. Kombine ırklar ile kurulacak işletmelerde süt sağım ünitesi, süt soğutma tankı alımı yatırım kredisi kapsamında değerlendirilir. Tek yıllık yem bitkisi yetiştiriciliğine yönelik giderler işletme kredisi kapsamında değerlendirilir. Süt sağım tesislerinde, zirai kredilendirme belgesi yerine işletme bazında düzenlenen deney raporu esas alınır.

(3) Kredi ile temin edilecek damızlık sığırlar, Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği kapsamında tanımlanarak Hayvancılık Bilgi Sistemine (HAYBİS) kaydedilmiş, damızlık belgesine sahip, ilk yavrusuna gebe veya en fazla ilk doğumunu yapmış ve azami otuz altı aylık yaşta olması gerekir. Yatırım kredilerinde, damızlık belgesi sadece hayvan alımı için istenir ve aslı ile işlem yapılır. İşletme kredilerinde ve ekipman alımına yönelik yatırım kredilerinde işletmedeki hayvanların kulak küpe numaralarını da içerecek şekilde hayvanların kayıtlı olduğuna dair Bakanlık il/ilçe müdürlüklerinden onaylı yazı istenecektir.

Damızlık düve yetiştiriciliği

MADDE 6 – (1) Karar kapsamında üreticilere faiz indirimli işletme ve yatırım kredisi kullanılabilmesi için; elli baş ve üzerinde işletme kurmaları veya işletme kapasitesini elli baş ve üzerine çıkarmaları gerekir.

(2) Damızlık düve yetiştiriciliği için kurulu veya kurulacak işletmelere kullanılacak olan yatırım kredileri, barınak yapımını ve tadilatını, yem hazırlama ünitesi, balya makinesi, çayır biçme makinesi ve silaj makinesi, gübre yönetimi ile ilgili altyapı ve alet-ekipman alımını, kendi elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından (güneş) üretmek için gerekli olan tesis ve alet ekipman alımını, kurulu işletmelerin münferit alet-ekipman alımlarını ve diğer yatırım giderlerini kapsar. Tek yıllık yem bitkisi yetiştiriciliğine yönelik giderler ve damızlık belgeli hayvan alımları işletme kredisi kapsamında değerlendirilir.

(3) Kredi ile temin edilecek damızlık dişi danalar, Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği kapsamında tanımlanarak Hayvancılık Bilgi Sistemine (HAYBİS) kaydedilmiş, damızlık belgesine sahip ve dört-on üç aylık yaşta olması gerekir. İşletme kredilerinde, damızlık belgesi sadece hayvan alımı için istenir ve aslı ile işlem yapılır. İşletme kredilerinde ve ekipman alımına yönelik yatırım kredilerinde işletmedeki hayvanların kulak küpe numaralarını da içerecek şekilde hayvanların kayıtlı olduğuna dair Bakanlık il/ilçe müdürlüklerinden onaylı yazı istenecektir.

Büyükbaş hayvan yetiştiriciliği

MADDE 7 – (1) Karar kapsamında üreticilere faiz indirimli işletme ve yatırım kredisi kullanılabilmesi için; on baş ve üzerinde kapasiteye sahip büyükbaş hayvan yetiştiriciliği işletmesi kurmaları veya işletme kapasitesini on baş ve üzerine çıkarmaları gerekir.

(2) Büyükbaş hayvan yetiştiriciliği için kurulu veya kurulacak işletmelere kullanılacak olan yatırım kredileri, hayvan alımlarını, barınak yapımı ve tadilatını, süt sağım ünitesi, süt soğutma tankı, yem hazırlama ünitesi, balya makinesi, çayır biçme makinesi ve silaj makinesi, gübre yönetimi ile ilgili altyapı ve alet-ekipman alımını, kurulu işletmelerin münferit alet-ekipman alımlarını, kendi elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından (güneş ve biyokütle) üretmek için gerekli olan tesis ve alet ekipman alımını ve diğer yatırım giderlerini kapsar. Tek yıllık yem bitkisi yetiştiriciliğine yönelik giderler, işletme kredisi kapsamında değerlendirilir. Süt sağım tesislerinde zirai kredilendirme belgesi yerine işletme bazında düzenlenen deney raporu esas alınır.

(3) Kredi ile temin edilecek inek; Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği kapsamında tanımlanarak Hayvancılık Bilgi Sistemine (HAYBİS) kaydedilmiş, kültür ırkı veya melezi, azami kırk sekiz aylık yaşta olması ve en az bir doğum yapmış olması gerekir. İşletme kredilerinde ve ekipman alımına yönelik yatırım kredilerinde işletmedeki hayvanların kulak küpe numaralarını da içerecek şekilde hayvanların kayıtlı olduğuna dair Bakanlık il/ilçe müdürlüklerinden onaylı yazı istenecektir.

Büyükbaş hayvan besiciliği

MADDE 8 – (1) Karar kapsamında üreticilere faiz indirimli işletme ve yatırım kredisi kullanılabilmesi için; on baş ve üzerinde manda dahil olmak üzere besi sığırcılığı işletmesi kurmaları veya işletme kapasitesini on baş ve üzerine çıkarmaları gerekir.

(2) İşletme kredisi ile temin edilecek hayvanlar azami yirmi aylık yaşta erkek olması gerekir. Ayrıca alınacak hayvanların Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği kapsamında tanımlanarak Hayvancılık Bilgi Sistemine (HAYBİS) kaydedilmiş olmaları ve kaydedildikten sonra Hayvancılık Bilgi Sistemine

(HAYBİS) en az üç ay süreyle kayıtlı kalmaları zorunludur.

(3) Sözleşmeli besicilik kapsamında alınacak hayvanlarda Hayvancılık Bilgi Sistemine (HAYBİS) üç ay süreyle kayıtlı olma şartı aranmaz. Sözleşmeli üretim ile ilgili usul ve esaslar hakkındaki yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılan sözleşmenin onaylı bir sureti banka veya TTK'ya verilir.

(4) Besi sığırcılığı için kurulu veya kurulacak işletmelere kullanılacak olan yatırım kredileri, barınak yapımını ve tadilatını, yem hazırlama ünitesi, balya makinesi ve çayır biçme makinesi, gübre yönetimi ile ilgili altyapı ve alet-ekipman alımını, kendi elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından (güneş) üretmek için gerekli olan tesis ve alet ekipman alımını ve kurulu işletmelerin münferit alet-ekipman alımlarını ve diğer yatırım giderlerini kapsar. Tek yıllık yem bitkisi üretimi, işletme giderlerinin finansmanı amacıyla işletme kredisi olarak değerlendirilir.

Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği

MADDE 9 – (1) Karar kapsamında üreticilere faiz indirimli işletme ve yatırım kredisi kullanılabilmesi için; koyun için en az elli baş, keçi için en az yirmi beş baş kapasiteye sahip işletme kurmaları veya işletme kapasitesini bu kapasiteler üzerine çıkarmaları gerekir.

(2) Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği için kurulu veya kurulacak işletmelere kullanılacak olan yatırım kredileri hayvan alımlarını, barınak yapımı ve tadilatını, süt sağım ünitesi, süt soğutma tankı, yem hazırlama ünitesi, balya makinesi, çayır biçme makinesi, silaj makinesi, kurulu işletmelerin münferit alet-ekipman alımlarını, kendi elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından (güneş) üretmek için gerekli olan tesis ve alet ekipman alımını ve diğer yatırım giderlerini kapsar. Tek yıllık yem bitkisi yetiştiriciliğine yönelik giderler işletme kredisi kapsamında değerlendirilir. Süt sağım tesislerinde zirai kredilendirme belgesi yerine işletme bazında düzenlenen deney raporu esas alınır.

(3) Kredi ile temin edilen hayvanların; yurt içinde doğmuş 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği kapsamında tanımlanarak Hayvancılık Bilgi Sistemine (HAYBİS) içerisinde yer alan Koyun Keçi Kayıt Sistemine kaydedilmiş ve altı-yirmi dört aylık yaşta olması gerekir. İşletme kredilerinde ve ekipman alımına yönelik yatırım kredilerinde işletmedeki hayvanların kulak küpe numaralarını da içerecek şekilde hayvanların kayıtlı olduğuna dair Bakanlık il/ilçe müdürlüklerinden onaylı yazı istenecektir.

Küçükbaş hayvan besiciliği

MADDE 10 – (1) Karar kapsamında üreticilere faiz indirimli işletme ve yatırım kredisi kullanılabilmesi için; elli baş ve üzerinde küçükbaş hayvan besi işletmesi kurmaları veya işletme kapasitesini elli baş ve üzerine çıkarmaları gerekir.

(2) İşletme kredisi ile temin edilecek hayvanlar en az üç aylık yaşta ve erkek olması gerekir.

(3) İşletme kredisi ile temin edilecek hayvanların, yurt içinde doğmuş ve Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği kapsamında tanımlanarak Hayvancılık Bilgi Sistemine (HAYBİS) içerisinde yer alan Koyun Keçi Kayıt Sisteminde en az bir ay süreyle kayıtlı olmaları zorunludur.

(4) Küçükbaş hayvan besiciliği için kurulu veya kurulacak işletmelere kullanılacak olan yatırım kredileri, barınak yapımını ve tadilatını, yem hazırlama ünitesi, balya makinesi ve çayır biçme makinesi alımını, kendi elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından (güneş) üretmek için gerekli olan tesis ve alet ekipman alımını ve diğer yatırım giderlerini kapsar. Tek yıllık yem bitkisi üretimi, işletme giderlerinin finansmanı amacıyla işletme kredisi olarak değerlendirilir.

Arıcılık

MADDE 11 – (1) Karar kapsamında üreticilere faiz indirimli yatırım ve işletme kredisi kullanılabilmesi için; arıcıların, Hayvancılık Bilgi Sistemi içerisinde yer alan Arıcılık Kayıt Sistemine kayıtlı, asgari elli adet ve daha fazla sayıda arılı kovan ile üretim yapmaları veya mevcut arılı kovan sayısını elli adet ve üzerine çıkarmaları, Bombus arısı üreten işletmelerin Bakanlıktan üretim izni almış olması gerekir.

(2) Arıcılık kapsamında kullanılacak yatırım kredileri;

a) Arılı kovan, polen kapanlı yeni kovan (boş), elektrikli çit sistemi, bal süzme makinesi, polen kurutma ve temizleme, kek hazırlama makineleri alımı,

b) İki yüz adet ve daha fazla sayıda arılı kovan ile gezginci arıcılık yapan üreticiler için jeneratör, güneş enerji sistemi, arıcı barakası veya karavanı alımı,

c) Yüz adet ve daha fazla sayıda arılı kovana sahip ana arı üretimi yapmak isteyen arıcılara; ana arı üretimi için jeneratör, güneş enerji sistemi, çiftleştirme kovana veya kutusu (en az bin adet) ve arıcı barakası veya karavanı alımı,

ç) Bombus arısı sektörü için, bina yapımı ve tadilatı, raf sistemleri, ilgili alet ve ekipman alımı ile diğer yatırım giderlerini,

kapsar.

(3) Arıcılık faaliyetleri kapsamında kullanılacak işletme kredileri;

a) Arıcılık malzemeleri (maske, körük, el demiri, pürmüz, mahmuz, çita delme ve biz gibi) şeker, temel petek, kek, ruhsatlı arı ilacı alımı, gezginci arıcılık yapan arıcılara, işçilik dahil arı nakliye giderleri, ana arı üretimi yapan

işletmelere ise şeker, temel petek, kek, ana arı üretim malzemeleri (larva transfer kaşığı, yüksük kalıbı, zimba tabancası, mum cezvesi, larva çantası, ana arı nakliye kafesi ve ana arı ızgarası gibi) alımı ve benzeri işletme giderlerini,

b) Bombus arısı üretimine yönelik ihtiyaç duyulan (polen, şeker, plastik kap ve ambalaj malzemesi gibi) giderlerin finansmanını kapsar.

(4) Bu kapsamda; kredi talebinde bulunan arıcılar, il/ilçe müdürlüklerinden veya ilgili birliklerden alınacak Hayvancılık Bilgi Sistemi (HAYBİS) içerisinde yer alan Arıcılık Kayıt Sistemine kaydedilmiş bombus arısı üreticileri, il/ilçe müdürlüklerinden alınacak Üretim İzinli olduğuna dair yazı ile Banka ve/veya TKK'ya başvurur.

Kanatlı sektörü

MADDE 12 – (1) Karar kapsamında, kanatlı üretimi yapacak işletmelere düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullanılabilmesi için asgari; etlik piliç yetiştiriciliğinde on bin adet, yumurta tavuğu yetiştiriciliğinde yedi bin beş yüz adet, kaz, ördek, bıldırcın yetiştiriciliğinde iki bin beş yüz adet, devekuşu yetiştiriciliğinde elli adet ve üzeri kapasitelerde işletme kurulması veya kurulu işletmelerin en az bu kapasitelere çıkarılması gerekir.

(2) Kanatlı sektörüne yönelik yatırım kredileri; kümes, gübre işleme tesisi, yumurta işleme, tasnif, paketlenme ünitesi/tesisi, yapımı ve tadilatlarını, bio-güvenlik önlemlerini, kendi elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından (güneş) üretmek için gerekli olan tesis ve alet-ekipman, diğer ilgili alet-ekipman ve makine alımı ile diğer yatırım giderlerini kapsar.

(3) Kanatlı sektörüne yönelik işletme kredileri; ruhsatlı kanatlı üretim işletmelerinden, yetiştirilmek üzere alınacak ticari civciv ve yarka alımı ile bu hayvanların yem ve diğer işletme giderlerini kapsar.

Kanatlı sektörü damızlık yetiştiriciliği

MADDE 13 – (1) Karar kapsamında, damızlık kanatlı üretimi yapacak işletmelere düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullanılabilmesi için asgari; damızlık etlik piliç ve damızlık yumurta tavuğu yetiştiriciliğinde on bin adet, Ankara Tavukçuluk Araştırma İstasyonu Müdürlüğüne ülkemiz için geliştirilmiş hatlarla yapılacak damızlık yumurta tavuğu yetiştiriciliğinde bin adet, damızlık hindi yetiştiriciliğinde beş bin adet, damızlık kaz, ördek veya bıldırcın yetiştiriciliğinde bin adet, damızlık devekuşu yetiştiriciliğinde yüz adet ve üzeri kapasitelerde işletme kurulması veya kurulu işletmelerin en az bu kapasitelere çıkarılması gerekir.

(2) Damızlık kanatlı yetiştiriciliği yatırım kredileri; damızlık kümes, damızlık kanatlı üretimi yapmak kaydıyla kuluçkahane, gübre işleme tesisi, yapımı ve tadilatını, bio-güvenlik önlemlerini, kendi elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından (güneş) üretmek için gerekli olan tesis ve alet-ekipman alımı, ilgili alet-ekipman ve makine alımı ile diğer yatırım giderlerini kapsar.

(3) Damızlık kanatlı yetiştiriciliği işletme kredileri; yurtiçi veya yurt dışı damızlık kanatlı üretim işletmeleri ve kuluçkahanelerden yetiştirilmek üzere alınacak kuluçkalık damızlık yumurta, damızlık civciv ve damızlık yarka alımı ile bu hayvanların yem ve diğer işletme giderlerini kapsar.

(4) Krediyeye konu kanatlı hayvanların fatura ve sağlık sertifikalarında damızlık büyük ebeveyn (grandparentstock), damızlık ebeveyn (parentstock) oldukları belirtilir.

Hindi besiciliği

MADDE 14 – (1) Karar kapsamında, hindi besiciliği yapacak işletmelere düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullanılabilmesi için asgari bin adet ve üzeri kapasitelerde işletme kurulması veya kurulu işletmelerin en az bu kapasitelere çıkarılması gerekir.

(2) Hindi besiciliğine yönelik yatırım kredileri; kümes, gübre işleme tesisi yapımı ve tadilatlarını, bio-güvenlik önlemlerini, kendi elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından (güneş) üretmek için gerekli olan tesis ve alet-ekipman alımını, diğer ilgili alet-ekipman ve makine alımı ile diğer yatırım giderlerini kapsar.

(3) Hindi besiciliğine yönelik işletme kredileri; ruhsatlı hindi üretim işletmelerinden, yetiştirilmek üzere alınacak ticari hindi civcivi ile bu hayvanların yem ve diğer işletme giderlerini kapsar.

Su ürünleri yetiştiriciliği

MADDE 15 – (1) Su ürünleri yetiştiriciliği yapacak olan üreticilerin karar kapsamında faiz indirimli yatırım kredisine başvurabilmeleri için projelerin Bakanlık tarafından onaylanmış olması gerekir. Yatırım kredileri projede yer alan kafes ve havuz gibi her türlü su ürünleri yetiştiricilik sistemleri ve/veya kuluçkahane kurulması veya bu sistemlerin kapalı devre üretim sistemine dönüştürülmesi dahil modernizasyonları ile alet-ekipman alımı ve havuzlara ulaşımın sağlanması amacıyla tekne ve barç alımları gibi konuların finansmanını kapsar.

(2) İşletme kredisi ise, Bakanlıkça verilen su ürünleri yetiştiricilik belgesine ve/veya su ürünleri kuluçkahane belgesine sahip üreticilerin işletme giderlerinin finansmanını kapsar.

(3) Su ürünleri yetiştiriciliği yapacak üreticilere kullanılacak yatırım kredilerinde Bakanlıkça onaylanan projeler, işletme kredilerinde ise Bakanlıkça verilen su ürünleri yetiştiricilik belgesinde ve/veya su ürünleri kuluçkahane belgesinde belirtilen kapasite esas alınır.

Su ürünleri avcılığı

MADDE 16 – (1) Su ürünleri avcılığı yapmak üzere Bakanlıkça ruhsat tezkeresi düzenlenmiş balıkçı gemisi sahiplerinin gemileri için jeneratör, soğuk muhafaza odası yapımı ile buz makinesi alımı, balık ağları ile diğer av araç

ve gereçlerinin alımı, Bakanlıkça belirlenen özellikleri taşıyan gemi takip cihazları ile elektronik kayıt defteri cihazlarının alımı, mevcut balıkçı gemilerinin modernizasyonu, mevcut balıkçı gemilerinden geçerli ruhsata sahip olan balıkçı gemisi satın alımı, mevcut ruhsatla ruhsata uygun veya boy uzatma hakkı kapsamında yeni gemi inşası gibi konularda yatırım kredisi, tekne bakım/onarım, yakıt işçilik ve benzeri giderler ile takip ve kayıt cihazları için ihtiyaç duyulan işletme giderlerine yönelik işletme kredisi talepleri Karar kapsamında değerlendirilir. Boy uzatma hakkının kullanılmasına yönelik yatırım kredisi taleplerinde üreticilerce geminin boy uzatma hakkının bulunduğu dair il/ilçe müdürlüklerince onaylanmış yazı ile başvuruda bulunulacak, yatırımın tamamlanmasını müteakip yeni ruhsat tezkeresi ibraz edilecektir.

(2) Yatırım kredilerinde (münferit alet-ekipman alımları hariç) ve işletme kredilerinde Bakanlıkça verilen su ürünleri ruhsat tezkeresinde belirtilen tam boy uzunluğu esas alınır.

Yaygın hayvansal üretim

MADDE 17 – (1) Hayvansal üretim konu başlığı altında Kararda belirtilmeyen hayvansal üretim konularında faaliyette bulunan üreticilere veya Kararda belirtilen hayvansal üretim konularında yer almakla birlikte yukarıda ilgili konu başlığı altında belirtilen kapasite, ırk ve yaş şartı gibi teknik kriterleri taşımayan konularda faaliyet gösteren üreticilerin faiz indirimli kredi talepleri bu başlık altında değerlendirilir.

Kontrollü örtüaltı tarımı

MADDE 18 – (1) Yatırım kredileri ile ilgili olarak; kontrollü örtüaltı üretime koşullarına sahip en az bir dekar büyüklüğündeki seralarda Örtüaltı Kayıt Sistemi Yönetmeliğine uygun olarak örtüaltı yetiştiriciliği yaptığı il/ilçe müdürlüğünce tespit edilerek Örtüaltı Kayıt Sisteminde (ÖKS) kayıt altına alınan işletmeler ile kontrollü örtüaltı üretime koşullarına sahip en az bir dekar büyüklüğünde sera kuracak yeni işletmelerin, il/ilçe müdürlüklerince onaylanan projeleri çerçevesindeki kredi talepleri Karar kapsamında değerlendirilir.

(2) Yeni kurulacak işletmelerin başvuruları ve özlük bilgileri ile işletmeye ait yapısal bilgiler, projenin tamamlanmasının ardından, başvuru sahibinin ilave beyanı aranmaksızın il/ilçe müdürlüğü tarafından Örtüaltı Kayıt Sistemine kaydedilir. Üretim ile ilgili bilgilerin kaydında üreticinin beyanı aranır.

(3) Proje uygulamalarının kontrolü ve izlenmesi; il/ilçe müdürlükleri, Banka ve TTK tarafından koordineli olarak yapılır.

(4) İşletme kredileri ile ilgili olarak; kontrollü örtüaltı üretime koşullarına sahip en az bir dekar büyüklüğündeki seralarda Örtüaltı Kayıt Sistemi Yönetmeliğine uygun olarak örtüaltı yetiştiriciliği yaptığı Bakanlıkça tespit edilerek Örtüaltı Kayıt Sisteminde (ÖKS) kayıt altına alınan işletmelerin işletme kredisi talepleri Karar kapsamında değerlendirilir.

Yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan üretimi

MADDE 19 – (1) Üreticilerin aşağıdaki üretim konularında Karar kapsamında, faiz indirimli kredi kullanabilmeleri için;

a) Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği kapsamında Yetkilendirilmiş Tohumculuk Kuruluşu Belgesine sahip olması ve sertifikasyon sistemi dahilinde yurt içi sertifikalı tohum, fide, fidan veya doku kültürü ile tohumluk üretimi yapması ve/veya sözleşmeli üretim yapması,

b) 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu hükümlerine göre tohumluk üretim, sertifikasyon, pazarlama konularında, standart veya sertifikalı olarak tohum (hibrit tohum dahil), sebze fidesi, çilek fidesi, tohumluk patates, meyve fidanı, asma fidanı veya meyve/asma üretim materyali üretimi yapması/yapacak olması, gerekir.

(2) Yetkilendirilmiş tohumculuk kuruluşlarının, sertifikasyon sürecinde yer alan hasat sonrası tohum alımı, tohum çıkarma, işleme, temizleme, ilaçlama, sertifikalandırma, etiketleme, ambalajlama ve depolama gibi faaliyetler karar kapsamında işletme ve yatırım kredisine konu edilebilir. Bu fıkra kapsamındaki makine-ekipman alımlarında zirai kredilendirme belgesi veya deney raporu aranmaz.

(3) Yetkilendirilmiş tohumculuk kuruluşlarının tohumluk üretimi ile ıslah - araştırma ve geliştirme sürecinde ihtiyaç duydukları sera yatırımları, tohum test laboratuvarları, biyoteknoloji laboratuvarları, iklimlendirme sistemleri, sulama sistemleri kapsamında kullanılan alet-ekipmanlar ve diğer altyapı hizmetleri karar kapsamında işletme ve yatırım kredisine konu edilebilir.

(4) Sebze tohumu ve standart olarak üretilen yem bitkileri ve yemeklik dane baklagil tohumları üretimi hariç, bu madde kapsamındaki taleplerde tohumluk beyannamesi alınır. Üretim sezonuna ilişkin dönem uyumsuzluğunda ise tohumluk beyannamesinin düzenlenmesini müteakip, Banka ve TTK'ya ibraz edileceğini, aksi takdirde bu Karar kapsamındaki faiz desteğinin iptal edileceğini kabul ettiklerine dair üreticilerden taahhütname alınır.

(5) Meyve/asma üretim materyali (bir nolu damızlık ünitesi, iki nolu damızlık ünitesi, üç nolu damızlık ünitesi kurulması) ile çilek fidesi (ön temel blok, temel blok, sertifikalı blok kurulması) üretimine yönelik işletme ve yatırım kredilerinde üreticilerden damızlık ünitelerinin/blokların kurulmasına dair Bakanlık tarafından verilen yetki belgesi istenir.

Yurt içinde üretilen sertifikalı tohum, fide, fidan kullanımı

MADDE 20 – (1) Üreticilerin aşağıdaki üretim konularında Karar kapsamında faiz indirimli kredi

kullanabilmeleri için;

- a) Yurt içinde üretilen sertifikalı tohumu kullanarak bitkisel üretim yapması,
  - b) Yurt içinde üretilen sertifikalı/standart belgeli çilek fidesi ve standart olarak üretilen yem bitkileri ve yemlik dane baklagil tohumları ve bitki pasaportu bulunan sebze fideleri ile üretim yapması,
  - c) Yurt içinde üretilen sertifikalı/standart meyve/asma fidanları ile bağ/bahçe tesis etmesi, gerekir.
- (2) Birinci fıkrada belirtilen üretimleri yapan üreticilere işletme ve yatırım kredisi kullanılır.
- (3) Kullanılan tohum ve fidana ait sertifikanın, çilek fidesine ait sertifika veya standart çilek fidesi belgesinin ve sebze fidesine ait bitki pasaportunun ibraz edilmesi zorunludur.
- (4) Düzenlenen faturalar üzerinde tohum ve fidana ait sertifika tarihi ve numaranın, çilek fidesinde sertifika veya standart çilek fidesi belgesine ait tarih ve numaranın, sebze fidesinde ise operatör numarası ve bitki pasaportu numarasının yazılı olması gerekir.

Süs bitkisi üretimi

MADDE 21 – (1) Üreticilerin süs bitkisi üretimi konusunda Karar kapsamında faiz indirimli kredi kullanabilmeleri için;

- a) Yurt içinde süs bitkisi (dış mekân, iç mekân, kesme çiçek ve soğanlı yumru bitkiler, doğal çim bitkisi ve doğal rulo çim) ve süs bitkisi çoğaltım materyali (fidan, fide, çelik, soğan, yumru, doku kültürü, tohum ve benzeri) elde etmek amacıyla üretim yapan özel sektör yetkilendirilmiş tohumculuk kuruluşu olması ve/veya sözleşmeli üretim yapması,
  - b) Tohumculuk Sektöründe Yetkilendirme ve Denetleme Yönetmeliği esaslarına göre süs bitkisi üretici belgesine ve süs bitkileri üretim işletmesi kapasite raporuna sahip olması, gerekir.
- (2) Birinci fıkranın (a) ve (b) bendinde belirtilen üretimleri yapan üreticilere işletme ve yatırım kredisi kullanılır.

İyi tarım uygulamaları

MADDE 22 – (1) 7/12/2010 tarihli ve 27778 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İyi Tarım Uygulamaları Hakkında Yönetmelik esasları dahilinde bireysel (gerçek veya tüzel kişilik) veya grup (üretici örgütü veya müteşebbis) sertifikasyonu kapsamında iyi tarım uygulamaları kriterlerine uygun faaliyette bulunan üreticilerin yatırım ve işletme kredisi talepleri Karar kapsamında değerlendirilir.

- (2) Bireysel sertifikasyon kapsamında faaliyet gösteren üreticiler yetkilendirilmiş kuruluşlar kontrolünde iyi tarım uygulamaları faaliyetlerinde bulduklarına dair söz konusu kuruluşlar ile yaptıkları sözleşmeyi Bankaya ve/veya TKK’ya ibraz etmek zorundadır.
- (3) Grup sertifikasyonu kapsamında (üretici örgütü veya müteşebbis) iyi tarım uygulamaları faaliyetinde bulunan üreticiler; bağlı oldukları grubun yetkilendirilmiş kuruluşla yaptığı sözleşme ile;
- a) Grup, üretici örgütü ise, üretici örgütünün idari organına verdikleri iyi tarım uygulamaları faaliyetinde bulunacaklarına ilişkin taahhütnameyi,
  - b) Grup, müteşebbis çatısı altında bir araya gelen üreticiler ise müteşebbis ile yaptıkları sözleşmeyi, Bankaya ve/veya TKK’ya ibraz etmek zorundadır.
- (4) Yetkisi iptal edilen veya askıya alınan yetkilendirilmiş kuruluşlarla sözleşmesi olan üreticilere, yetkilendirilmiş kuruluşun yetki süresi içinde sözleşme yapılmış olması şartıyla, Karar kapsamında kredi kullanılır.

Organik tarım faaliyetleri

MADDE 23 – (1) 1/12/2004 tarihli ve 5262 sayılı Organik Tarım Kanunu ile 18/8/2010 tarihli ve 27676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik dahilinde organik tarımsal ürün ve/veya organik tarımsal girdi üretimini yapan, ürünü toplayan, işleyen, ambalajlayan, pazarlayan ve/veya bu faaliyetleri yapacak olan üreticilere sadece kendi faaliyetleri ile ilgili olarak karar kapsamında faiz indirimli yatırım ve işletme kredisi kullanılabilir.

- (2) Ayrıca, yetkilendirilmiş kuruluşlarla sözleşme yaparak geçiş sürecine alınan üreticilere de yatırım ve işletme kredisi kullanılabilir.
- (3) Organik ve geçiş sürecinde olan ve Organik Tarım Bilgi Sistemi (OTBİS)’nde kayıtlı bireysel veya üretici gurubu içinde organik tarım faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerin Bakanlık il müdürlüklerinden OTBİS’e kayıtlı olduklarına dair aldıkları resmi belgeyi Bankaya ve/veya TKK’ya ibraz etmek zorundadır.
- (4) Yetkisi iptal edilen veya yetki süresi uzatılmayan yetkilendirilmiş kuruluşlarca sözleşmesi olan üreticilere, yetkilendirilmiş kuruluşun yetki süresi içerisinde sözleşme yapılmış olması şartıyla, Karar kapsamında kredi kullanılır.

Yaygın bitkisel üretim

MADDE 24 – (1) Karar kapsamında bitkisel üretim konu başlığı altında belirtilmeyen yağlı tohumlu bitkiler (stratejik bitkisel üretim başlığı altında yer alan yağlı tohumlu bitkiler hariç) hububat, baklagil ve meyve-sebze gibi üretim konularında faaliyette bulunan üreticiler ile Kararda belirtilen bitkisel üretim konularında yer almakla birlikte

bu Tebliğde belirtilen kapasitelere ve/veya kriterlere uymayan koşullarda üretim konularında faaliyette bulunan üreticilerin faiz indirimli kredi talepleri bu başlık altında değerlendirilir.

Çok yıllık yem bitkisi üretimi

MADDE 25 – (1) Karar kapsamında üreticilerin çok yıllık yem bitkilerinden yonca, korunga ve yapay çayır mera tesisi oluşturmak amacıyla düşük faizli yatırım ve işletme kredisi kullanabilmesi için;

- a) İlin ekolojik şartlarına, ekim tekniklerine ve normlarına uygun çok yıllık yem bitkisi ekilişleri yapması,
- b) Kaliteli kaba yem üretimi yapmak amacıyla çok yıllık yem bitkileri ekilişi yaparak hasat etmeleri veya edecek olmaları,
- c) Toplam ekiliş alanının en az on dekar olması,
- ç) Yapay çayır mera tesisleri için ilin ekolojisine uygun olarak hazırlanan projenin il müdürlüğüne onaylanması,
- d) Gerçekte sulu şartlarda yetiştirildiği halde bazı bölgelerin iklim şartlarına uygun olarak kuru şartlarda yetiştirilen yonca için, üniversite ya da araştırma enstitülerinin görüşünün bulunduğu yazının il müdürlüklerinden alınması,
- e) Yeni yapılan ekilişler için kredilendirme başvurularının kabul edilmesi,
- f) Yonca ve yapay çayır mera ekilişi için en az dört yıl, korunga ekilişi için ise en az üç yıl süre ile tesisin bozulmaması, gerekir.

Tarımsal mekanizasyon

MADDE 26 – (1) Karar kapsamında, tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilmesi için üreticiler tarafından kullanılan ve 11/10/2000 tarihli ve 24197 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tarımsal Mekanizasyon Araçlarının Kredili Satışına Esas Deney ve Denetimlerle İlgili Tebliğ (Tebliğ No: 2000/37) esaslarına göre zirai kredilendirme belgesi olan tüm tarımsal mekanizasyon araçları için, yatırım kredisi kullanılabilir.

(2) Sabit süt sağım tesisleri, tam otomatik süt sağım makineleri (sağım robotları) ve sabit güneş enerjisi sistemlerinde zirai kredilendirme belgesi yerine işletme bazında düzenlenen deney raporu esas alınır.

Traktör

MADDE 27 – (1) Karar kapsamında, Tarımsal Mekanizasyon Araçlarının Kredili Satışına Esas Deney ve Denetimlerle İlgili Tebliğ (Tebliğ No: 2000/37) hükümlerine göre zirai kredilendirme belgesi olan traktörler için yatırım kredisi kullanılabilir. Traktör kredisi kullanılabilmesi için üreticilerin faaliyet konuları arasında bitkisel üretim veya küçükbaş, büyükbaş hayvancılık ve kanatlı üretimi (damızlık dahil) konularından en az birisinin bulunması şartı aranır.

Modern basınçlı sulama

MADDE 28 – (1) Üreticilerin, su kaynağından alınan suyun tarla içine dağıtılması amacıyla damla, yağmurlama veya mikro yağmurlama sulama sistemleri kurulması ve bu sistemlerin otomasyonuna ilişkin teknolojik sistemler (akıllı sulama sistemleri, akıllı otomasyon sistemleri ve benzeri sistemler) ile hareketli sulama makineleri (center pivot, lineer ve tamburlu sistem yağmurlama sulama makineleri vb.) konusundaki kredi talepleri karar kapsamında değerlendirilir.

(2) Modern basınçlı sulama sistemi kullanan/kullanacak üreticilerin elektrik temini, derin kuyu açılması, derin kuyu teçhizatı ve suyun kaynağından tarlaya taşınmasına ilişkin kredi talepleri modern basınçlı sulama içerisinde değerlendirilir.

(3) Modern basınçlı sulama sistemlerini kullanmayan üreticilerin tarımsal sulama/derin kuyu/suyun tarlaya taşınmasına yönelik kredi talepleri (çeltik üretimi hariç) bu Tebliğ kapsamında değerlendirilmez.

(4) 16/12/1960 tarihli ve 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun esaslarına göre su temini maksadıyla kazılar ve kuyular açılmasına yönelik yatırım kredisi, 167 sayılı Kanun hükümlerine göre arama belgesi alınan kazılar ve kuyular için kullanılır.

(5) Proje kredi talebi uygun bulunan her başvuru için, üretici iki adet Ek-1’de yer alan Basınçlı Sulama Sistemi Bilgi Formu düzenleyerek, Banka veya TTK’ya ibraz eder. Formun bir adedi Banka veya TTK tarafından uygulamanın yapıldığı il müdürlüğüne gönderilir.

(6) Kredi talep konusu olan ve Tarımsal Mekanizasyon Araçlarının Kredili Satışına Esas Deney ve Denetimlerle İlgili Tebliğ (Tebliğ No: 2000/37) esaslarına göre zirai kredilendirme belgesi olan sulama makine ve ekipmanları için yatırım kredisi kullanılabilir.

(7) Üreticilerin modern basınçlı sulama konusunda Karar kapsamında faiz indirimli kredi kullanabilmeleri için;

- a) Üreticiye ait güncel Çiftçi Kayıt Sistemi belgesini,
- b) Ek-3’te yer alan Sulama Projesi Dispozisyonuna uygun olarak, 18/12/1991 tarihli ve 91/2526 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük hükümlerine göre yetkili ziraat mühendisleri tarafından hazırlanmış, Bakanlık il/ilçe müdürlüklerince onaylanmış basınçlı sulama projesini,

c) Su kaynağı çeşidi yer üstü su kaynağı olan başvurular için ilgili kurumdan (DSİ) alınacak su kullanım izin/taahhüt belgesi, yeraltı suyu kullanımlarında kuyu ruhsatını, sunması gerekir.

Arazi alımı

MADDE 29 – (1) Dağınık ve parçalı arazilerin birleştirilmesi suretiyle tarımsal işletmelerin ekonomik ölçüğe kavuşturulmasının sağlanmasına yönelik olarak, hisseli tarım arazilerindeki hisselerinin diğer hissedarlar tarafından satın alınması ya da hisseli olup olmadığına bakılmaksızın bitişik tarım arazilerinin satın alınmasına yönelik kredi talepleri Banka ve TKK'nın kendi iç mevzuatı paralelinde olmak kaydıyla bu kapsamda değerlendirilebilir.

Tarımsal amaçlı kooperatiflerin uyguladıkları üretim projeleri

MADDE 30 – (1) Bu kapsamda kredi kullanılacak tarımsal amaçlı kooperatiflerin en az otuz ortaklı olması gerekmektedir.

(2) Tarımsal amaçlı kooperatiflerin bizzat tüzel kişilikleri üzerinden yapılan tarımsal üretim faaliyetlerine yönelik kredi talepleri bu Tebliğ hükümleri kapsamında değerlendirmeye alınır.

(3) Tarımsal amaçlı kooperatif ortaklarının kendi adlarına yapmış oldukları üretimlerine yönelik kredi taleplerinde ise, Kararda Tablo-1'de belirtilen üretim konuları, indirim oranları ve kredi üst limitleri uygulanır.

(4) Tarımsal amaçlı kooperatiflerin tüzel kişilikleri üzerinden yapılan üretim faaliyetlerine yönelik olarak hazırlanmış oldukları tarımsal üretimi ve istihdamı artırıcı, tarımsal ürünleri pazarlayıcı ve değerlendirici projeleri ile bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Banka ve TKK'ya kredi başvurusunda bulunurlar.

(5) Tarımsal amaçlı kooperatiflerin ve ortaklarının üretim kapasitesi ile sınırlı olmak kaydıyla tarımsal ürünlerin işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik yeni tesislerin yapımına, mevcut faal olan veya olmayan tesislerin modernizasyonuna ve teknoloji yenilenmesine ait kredi talepleri de bu kapsamda değerlendirilir. Ancak, tarımsal ürünlerin depolanması konusunda sadece çelik silo ve soğuk hava deposu projesi için başvuru yapılır.

(6) Tarımsal amaçlı kooperatiflerin kendi üretim faaliyeti olmamakla birlikte, sadece ortakların üretim maliyetlerinin azaltılmasına yönelik olarak toplu girdi alımı (gübre,yem), veterinerlik hizmetleri, ortak sağım ünitelerinin kurulması, süt analiz cihazı alımına yönelik talepleri de bu Tebliğ hükümleri kapsamında değerlendirmeye alınabilecektir.

(7) Çay Ekicileri Kooperatifleri, ortakları adına ilgili kayıt sistemi/belge dikkate alınarak belirlenen ekim alanlarına göre ihtiyaç duyulan çay üretimi ile ilgili girdi ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, işletme kredisi başvurusunda bulunurlar.

(8) Tarımsal amaçlı kooperatifler bu Tebliğde yer alan kriterlere uygun işlem yapacaktır.

Sözleşmeli üretim

MADDE 31 – (1) Sözleşmeli üretim modeli kapsamında, üreticilerin tarımsal ve hayvansal girdilerini temin etmek ve ürün almayı garanti etmek suretiyle tarımsal üretim yaptıran gerçek ve tüzel kişilere, söz konusu üretim finansmanı amacıyla kredi açılabilir.

Lisanslı depoculuk yatırımları/soğuk hava deposu yatırımları

MADDE 32 – (1) Lisanslı depoculuk yatırımları için aşağıdaki kriterler aranır:

a) Karar kapsamında, 5300 sayılı Kanun ve Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliği hükümleri kapsamında kurulmuş/kurulacak lisanslı depo işletmelerine inşaat yatırımları (depo, silo ve benzeri) ile makine-ekipman (elevatör, kantar, fan, jeneratör, forklift, vinç, soğuk hava-iklimlendirme ve havalandırma üniteleri, depo içi bölmeler-raf sistemleri, bilgi işlem sistemleri ve benzeri) alımlarına yönelik yatırım kredisi kullanılır. Kapasite artışları ve yenilemeler de bu kapsamda değerlendirilir.

b) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca belirlenen "Türkiye Milli Tarım Projesi Havza Bazlı Destekleme Modeli" kapsamındaki öngörülen havzalarda yetiştirilen ürünler ile uyumlu depolama yatırımı yapacak/yapan lisanslı depo işletmelerine Karar kapsamında yatırım kredisi kullanılacaktır.

c) Kredi başvurusunda, yeni kurulacak işletmelerden Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliği kapsamında kuruluş izni, kurulu işletmelerden ise faaliyet izni ve depoculuk lisansı istenir. Kurulacak işletmelerde ise faaliyet izni ve depoculuk lisansı, yatırımın tamamlanmasını müteakip ibraz edilir, söz konusu evrakların ibraz edileceğine dair müteakibislerden taahhütname alınır.

(2) Soğuk hava deposu yatırımları için aşağıdaki kriterler aranır:

a) Meyve sebzelerin korunması ve saklanması amacıyla yapılacak soğuk hava depoları için Karar kapsamında yatırım kredisi kullanılabilir.

b) Karar kapsamında üreticilerin kendi üretim kapasiteleri, kooperatiflerin ise ortaklarının toplam üretim kapasitesiyle uyumlu soğuk hava deposu yatırımları krediye konu edilebilecektir.

c) Sebze ve meyve toptan ve perakende ticareti ile işgal eden kişilerin bu ticari faaliyetleri ile ilgili olarak yapacakları soğuk hava deposu yatırımları bu kapsamda değerlendirilmez.

ç) Mevcut soğuk hava depolarının modernizasyonu amacıyla yapılacak harcamalar da bu kapsamda değerlendirilecektir.

Stratejik bitkisel üretim

MADDE 33 – (1) Üreticilerin stratejik bitkisel üretim konusunda Karar kapsamında faiz indirimli kredi kullanabilmeleri için; aspir, yağlık ayçiçeği, kolza, kanola, kütlü pamuk, soya, susam, yağlık zeytin ve tıbbi aromatik bitkilerden “kekik, biberiye, adaçayı, sıgla yağı, sumak, keçi boynuzu, defne, fesleğen, likapa, ıhlamur, safran ve jojoba” üretimini yapıyor/yapacak olması gerekir.

Sera modernizasyonu

MADDE 34 – (1) Ayrı ayrı veya tek ünite olarak toplam 500 metrekare ve üzeri örtüaltı alanında bitkisel üretim yapan üreticiler, örtüaltı kayıt sistemine kayıt olmaları durumunda düşük faizli yatırım ve işletme kredisinden yararlandırılır.

(2) Mevcut sera işletmelerinin teknik altyapısının iyileştirilmesi amacı ile ayrı ayrı veya tek ünite olarak toplam beş yüz metrekare ve üzeri alanda Örtüaltı Kayıt Sistemi Yönetmeliğine uygun olarak örtüaltı yetiştiriciliği yaptığı il/ilçe müdürlüğünce tespit edilen ve Örtüaltı Kayıt Sisteminde (ÖKS) kayıt altına alınmış olan işletmeler tarafından hazırlanan ve Bakanlık il/ilçe müdürlüklerince onaylanan fizibilite raporları çerçevesindeki yatırım ve işletme kredisi talepleri Karar kapsamında değerlendirilir.

(3) Seracılık modernizasyonu kapsamında kullanılacak yatırım ve işletme kredileri;

a) Sera ünitelerinin tamamen ya da kısmen yenilenmesi ile aynı veya farklı parsellerde birden fazla parçalı halde bulunan sera ünitelerinin tek çatı altında yeniden inşası,

b) Mevcut sera işletmesi içerisinde, yetiştirilen ürünün kalite ve verimini artırıcı etkisi bulunan sabit ve/veya montajlı; ısıtma, soğutma, nemlendirme, sisleme, havalandırma, gölgeleme, sulama, yapay aydınlatma, gübreleme, tarımsal mücadele, hasat ve taşıma, topraksız bitki yetiştirme, karbondioksit gübrelemesi, bitkisel üretim atıklarının bertaraf ve geri dönüşüm sistemleri,

c) Bilgisayarlı programlanabilir lojik kontrol sistemleri veya mikro-denetleyici destekli otomasyon sistemleri ve bu sistemlere ait yazılımlar ile sınıflandırma, paketleme sistemleri ve bunların yapılarından halihazırda işletmede bulunmayanları, ekonomik ömrünü tamamlayanlar ile daha verimli ve teknolojik olarak yeni başka bir sistemle ikame edileceklerin finansmanını kapsar.

(4) Modernizasyon uygulamalarının kontrolü ve izlenmesi; il/ilçe müdürlükleri, Banka ve TTK tarafından koordineli olarak yapılır.

Yenilenebilir enerji kaynakları

MADDE 35 – (1) Kendi elektrik ihtiyaçlarını yenilenebilir enerji kaynaklarından (güneş ve biyokütle) üretmek için gerekli olan tesis ve alet ekipman alımı konularında asgari Ek-2’de belirtilen üretim konularında ve kapasitelerde üretim yapan üreticilerin kredi talepleri Karar kapsamında değerlendirilecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Başvuru

MADDE 36 – (1) Karar kapsamındaki yatırım ve işletme kredisi başvuruları, Bankaya ve TTK’ya yapılır. Başvurular Banka ve TTK’nın kendi usul, esas ve mevzuatları dahilinde değerlendirilir ve uygun bulunanlara kredi kullanılır.

(2) Mevcut işletmelerin satın alınmasında; tesisin en az kredi geri dönüşü tamamlanmaya kadar amacı dışında kullanılmayacağına dair noterden ve/veya Banka/ TTK mevzuatında belirtilen taahhütname ile başvurulur. İşletmenin krediye başvuru tarihinden önce satın alınması halinde ise işletmenin satın alındığını gösteren belge de başvuru sırasında verilir.

İzin işlemleri

MADDE 37 – (1) Karar kapsamındaki krediler, ilgili mevzuata göre kurulmuş ve çalışma izni almış ve/veya alacak işletmelere kullanılır.

Sigorta

MADDE 38 – (1) Karar kapsamında, kredi kullanmak suretiyle yapılan yatırımlardan sigortaya konu olabilecek varlıklar ile tarımsal ürünlerin kredi tutarı üzerinden sigorta ettirilmesi zorunludur. Kredi konusu varlığın 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında olması halinde devlet destekli tarım sigortası aranır. Sigorta mevzuatından kaynaklanan nedenlerle (dönem uyumsuzluğu ve benzeri) kredi kullanımı sırasında sigorta yaptırılması mümkün olmayan tarımsal ürünlerin sigortası, kredi kullanım tarihinden itibaren azami altı ay içerisinde tamamlanır.

Kredilerden yararlanamayacak olanlar

MADDE 39 – (1) Bakanlık ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının faiz desteği niteliğindeki desteklerinden faydalanan işletmelere bu Karar kapsamında aynı konuda kredi kullanılmaz. Kredi kullanacak işletmelerden; Bakanlık veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanan faiz desteği niteliğindeki desteklerden yararlanmadıklarına, bu desteklerden yararlandıklarının tespiti halinde bu Karar kapsamındaki faiz desteğinin iptal edileceğini kabul ettiklerine dair taahhütname alınır.

(2) Geçmiş kararlar kapsamında kullanılan kredileri de kapsamak üzere, mevcut yatırım kredisine ait anapara tutarının %30’u ödenmeden, aynı üretim konusunda (tarımsal mekanizasyon/traktör ve modern basınçlı

sulama hariç), Karar kapsamında yeni yatırım kredisi kullanılmışmaz. Kapasite artışları bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(3) Bu Tebliğde yer alan kredi konularından, Tarım İşletmeleri Genel M¼d¼rl¼ę¼ hariç diğer kamu kurum ve kuruluşları yararlanamazlar.

(4) Bu Tebliğ ile belirlenen teknik kriterlerin sağlanmış olması, Banka ve Tarım Kredi Kooperatiflerince kredi açılacağı anlamını taşımaz.

Raporlama

MADDE 40 – (1) Banka ve TKK tarafından Karar kapsamında kullanılan kredilere ait bilgiler, il ve konu bazında aylık olarak Bakanlığa ve M¼steřarlıęa g¼nderilir.

Y¼r¼rl¼kten kaldırılan tebliğ

MADDE 41 – (1) 9/3/2016 tarihli ve 29648 sayılı Resm¼ Gazete’de yayımlanan T.C. Ziraat Bankası A.ř. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair D¼ř¼k Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği (Tebliğ No: 2016/8) y¼r¼rl¼kten kaldırılmıştır.

Y¼r¼rl¼k

MADDE 42 – (1) Bu Tebliğ 1/1/2017 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde y¼r¼rl¼ęe girer.

Y¼r¼tme

MADDE 43 – (1) Bu Tebliğ h¼k¼mlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı y¼r¼t¼r.